

**การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(ฝ่ายประถม) โดยการใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning)
A STUDY OF SOCIAL RELIGION AND CULTURAL STUDIES OF
PRATHOMSUKSA 1 STUDENTS BY CO-OPERATIVE LEARNING**

ผู้วิจัย

เพียงใจ พรหมทัตตานนท์¹

Piengjai Pomtasnanon

peangjai-2009@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการสอนโดยใช้การสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) เปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียนมีนักเรียนละ 54 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบหลังการใช้แผนการสอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การเรียน จำนวน 20 ข้อ ผลการวิจัยพบว่าแผนการสอนโดยใช้การสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.06/89.81 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจากแผนการสอนโดยใช้การสอนแบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การสอนแบบร่วมมือ

ABSTRACT

The purpose of this study aimed to create and investigate the efficiency on co-operative learning,

as well as to compare first grade students with pretests and posttests on using co-operative learning. The sample group was 54 first grade students that were selected by Cluster Random Sampling. The researcher experimented for five weeks and used co-operative learning exercises, co-operative learning assessments and an academic co-operative learning, test with 20 point to conclude the study. The research results revealed as follows: The efficiency of co-operative learning was 89.06/89.81 which was higher than the setup standard (80/80) and The academic achievements of Grade 1 students after being taught using the co-operative learning teaching plan is higher than their academic achievements before being taught using the teaching plan statistical significance of 0.01

Keywords : Co-Operative Learning

บทนำ

จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกไร้พรมแดนและทำให้พลเมืองโลกมีการติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็วขึ้น นำไปสู่การผสมผสานความคิด ค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษยชาติที่นำโลกเข้าสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

¹อาจารย์ประจำ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลต่อทุกชาติทุกภาษาเป็นเหตุให้ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยมุ่งพัฒนาคนและคุณภาพของคน โดยเห็นว่าคนเป็นปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญต่อประเทศการศึกษาจึงทำหน้าที่พัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

ดังนั้นผู้ที่ได้รับการศึกษาจึงมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาต่างๆ ให้บรรลุตามสภาพปัญหาที่ตนเองได้ประสบซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมาต่อบุคคลและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2534: 2) สำหรับหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมในปัจจุบันการสอนวิชาสังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมได้วางจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมไว้ว่าต้องให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เป็นความรู้ ความเข้าใจในความจริง เรื่องราวในอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งทักษะต่างๆ ทางสังคมศึกษาซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะช่วยในการปรับตัวของผู้เรียนเพราะประสบการณ์ประจำวันของผู้เรียนนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความรู้อและความเข้าใจทางสังคมศึกษามากเมื่อเกิดปัญหาแก่ผู้เรียน ผู้เรียนต้องใช้ความรู้เข้าช่วยในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

การศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างมีความสุข (กระทรวง ศึกษาธิการ : 2551) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แบ่งเป็น 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตใน

สังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 29) สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรมเป็นวิชาหนึ่งซึ่งมีความสำคัญเพื่อสร้างคุณลักษณะของพลเมืองให้มีจริยธรรม มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะชีวิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญที่จะทำให้ให้สังคมอยู่อย่างมีความสุขเรียบร้อย ไม่มีปัญหา ไม่มี ความวุ่นวาย หากคนในสังคมขาดจริยธรรมแล้วสังคมย่อมวุ่นวาย ขาดความสงบสุขเต็มไปด้วยปัญหาทางศีลธรรมมากมาย ดังนั้นคุณธรรมของคนในชาติจึงควรจะได้รับพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าไปพร้อมๆ กับการพัฒนาวัตถุ (สุพล วังสินธ์. 2544:79-82) เพราะในสังคมมีการแข่งขันกันสูงเยาวชนของชาติเคยชินกับระบบการแข่งขันตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัยการเห็นแก่ตัวได้เกิดขึ้นและก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม พบปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะเนื้อหาบางส่วนค่อนข้างยากครูสอนให้นักเรียนเน้นการท่องจำตามหนังสือ ทำให้นักเรียนเบื่อและไม่สนใจเรียนวิชาพระพุทธศาสนา นอกจากนั้นยังขาดสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา พบว่า ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนามีการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับกลาง โดยเรียงอันดับการปฏิบัติการเรียนการสอนจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านสื่อการจัดการเรียนรู้จะเห็นว่าครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนายังขาดการจัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยมีการปฏิบัติน้อย นอกจากนั้นครูส่วนมากไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาที่แท้จริงในปัจจุบันจะมุ่งเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติและบางเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักธรรมที่มีภาษาบาลีเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ยากแก่การเข้าใจเนื้อหาและการนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งการจัดกิจกรรมจะให้เกิดผลดีนั้นจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องปรับรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่เพื่อให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือมีความกระตือรือร้นในการเรียน และต้องสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนด้วย

ดังนั้นการจัดกิจกรรมของครู จึงเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไม่สมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ในปัจจุบันการเรียนการสอน จึงได้รับความสนใจและหาวิธีการพัฒนาการพัฒนาศูนย์ใหญ่เป็นไปในด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยมีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ เกิดขึ้นเพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหากปรับเปลี่ยนเป็นกิจกรรม หรือประสบการณ์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในการทำงานกลุ่ม แต่ละคนจะได้รับมอบหมายให้ทำงานอันเป็นส่วนหนึ่งของงานทั้งหมด เพื่อจะให้งานสำเร็จลงด้วยดีแต่ละคนจะทำงานในส่วนความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ จากการทำงานเป็นหมู่คณะนี้จะทำให้นักเรียนได้รับความคิดว่าการที่จะทำงานอะไรให้สำเร็จดีนั้น จะต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่าย และแต่ละฝ่ายต้องทำงานประสานกัน หากคนหนึ่งคนใดในกลุ่มขาดความรับผิดชอบงานก็จะสำเร็จได้ยาก และการเรียนแบบร่วมมือ (co-operative Learning) เป็นวิธีจัดการเรียนการสอนแบบหนึ่งที่มีการฝึกกระบวนการกลุ่มหรือทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของนักเรียนในช่วงแรกๆ เสียก่อน เช่น การยิ้ม การให้ กำลังใจ การใช้สายตา การลูบหลัง และอื่นๆ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกไวใจยอมรับและร่วมมือซึ่งกันและกันมากขึ้น (Johnson and Jhonson.1990: 29-33) เมื่อนักเรียนผ่านขั้นนี้ไปแล้วจึงจัดนักเรียนเข้ากลุ่มให้ทำงานร่วมกันโดยกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันมาทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่มย่อยๆ แล้วให้นักเรียนแก้ปัญหา และทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ครูผู้สอน กำหนดโดยสมาชิกในกลุ่มตระหนักว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นสมาชิกในกลุ่มนั้นจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน สมาชิกจะมีการพูดคุย และช่วยเหลือซึ่งกันละกัน และผลของการสอบของนักเรียน จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ตอน ในตอนแรกจะดูค่าเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม ตอนที่ 2 จะดูคะแนน

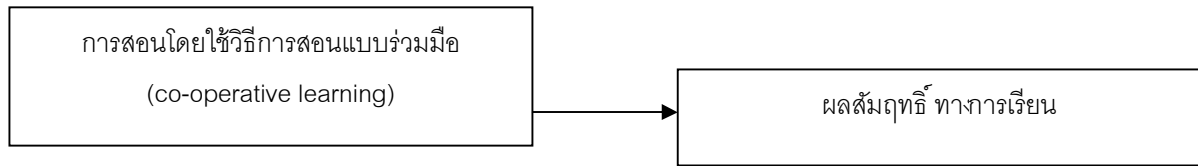
สอบเป็นรายบุคคล การทดสอบ 2 ครั้งนี้ต่างคนต่างสอบ แต่เวลาเรียนต้องร่วมมือกัน ดังนั้นนักเรียนที่เรียนเก่งจึงพยายามช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน เพราะจะทำให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มดีขึ้น

ธรรมชาติของมนุษย์ต้องการปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม การมีทักษะทางสังคมที่ดี การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นสิ่งที่ทุกคนแสวงหา เพื่อความสมบูรณ์ของชีวิตมนุษย์ การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้ โดยเริ่มเรียนจากกลุ่มเล็กๆ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ การเรียนบทเรียนตามกำหนด และช่วยให้เพื่อนเข้าใจบทเรียน ผู้เรียนจะค้นหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มก็จะช่วยกันเด็กเก่งก็จะช่วยเด็กอ่อนเพื่อให้งานของกลุ่มตนเองประสบความสำเร็จและสมาชิกในกลุ่มจะได้ฝึกการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพกติกาของกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย เพราะฉะนั้นการใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (Co-operative Learning) เป็นวิธีสอนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในบทเรียนต่างๆ เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะในการคิดร่วมกันกับผู้อื่นฝึกการเป็นผู้นำร่วมด้วยช่วยกันในการทำงาน ฝึกความรักและความสามัคคี ที่ดีต่อกัน

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนแบบร่วมมือกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เพื่อศึกษาว่าการสอนแบบร่วมมือนี้จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม เพราะเป็นวิธีการสอนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้แสวงหา ความรู้ แนวคิด ทักษะ วิธีแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งผลลัพธ์ ที่สำคัญของการสอนแบบร่วมมือคือทักษะการแสวงหาความรู้และทักษะทางสังคมที่ถือว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและสังคมอนาคต

กรอบความคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) เรื่องพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) ก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. แผนการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม) โดยการใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ (co-operative learning) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการอ้างอิงจากผลการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 4 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 211 คน ซึ่งจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 54 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น แผนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ

ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบท้ายแผนการสอน 10 แผน จำนวนแผนละ 5 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พระพุทธศาสนาใช้ในการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์มาแผนละ 3 ข้อ มีข้อสอบจำนวน 20 ข้อ ข้อสอบมีความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เพื่อใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แบบแผนการทดลองและดำเนินการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (One group pretest posttest design) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 ซึ่งมีลักษณะแบบแผนการทดลองดังนี้ ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

สอบก่อนทดลอง	ทดลอง	สอบหลังทดลอง
T ₁	X	T ₂

เมื่อกำหนดให้

T ₁	แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
X	แทน การจัดกระทำ (Treatment)
T ₂	แทน การทดสอบหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

- นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- นำข้อมูลมาเปรียบเทียบระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการสอนตามเกณฑ์ E1 / E2 (80/80)
- เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t - test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

- ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือต่อค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนมีค่า 89.06/89.81 แสดงว่าแผนการสอนแบบร่วมมือที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 หลังเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผล

- จากผลการวิจัยที่พบว่าประสิทธิภาพของแผนการสอนแบบร่วมมือ เรื่องพระพุทธรูป ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.06/89.81 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้คือแสดงว่าแผนการสอนแบบร่วมมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กระตุ้นและส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น นักเรียนได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้จุดประสงค์การเรียนรู้และความคิดรวบยอดมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวที่เหมาะสมและตรงกับพัฒนาการตามวัยของเด็กที่เน้นนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ ซึ่งวิธีการที่เป็นที่นิยมใช้คือการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮารีเยะ บิลกาญจน์ (2553:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำด้วยสระ โดยใช้แผนการ

จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำด้วยสระโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างชั้นมีประสิทธิภาพสูงขึ้นไปเท่ากับ 83.08/84.90 และงานวิจัยของอุษณีย์โกศา (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาและหาประสิทธิภาพเอกสารการสอนวิชาออกแบบโปรแกรมใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ที่กล่าวว่า ผลการพัฒนาวิชาการออกแบบโปรแกรมใช้คอมพิวเตอร์ช่วย ที่มีประสิทธิภาพ $E_1 = 85.21$ และ $E_2 = 86.00$ ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงขึ้นไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทศนา แชมมณี (2545:263) ที่พบว่า การเรียนแบบร่วมมือ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่างๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้น ยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาส ได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตได้ดีขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 หลังเรียนโดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนจากการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าอาจเป็นเพราะว่าการจัดกลุ่มเรียนแบบลดความสามารถ จำนวนสมาชิกไม่มากนัก คือ จำนวน 4 คน ประกอบด้วยนักเรียนเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน โดยสมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในงานร่วมทุกคนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อความสำเร็จของงานและของกลุ่ม กิจกรรมที่หลากหลายทำให้เกิดความสนุกสนาน นักเรียนจึงมีความกระตือรือร้น

ที่จะทำงานและเรียนการที่มีการช่วยเหลือกันมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหาและเกิดผลงานที่ดีของกลุ่มขึ้น สมาชิกทุกคนของกลุ่มจึงมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้เรียนตามกระบวนการวิธีการสอนแบบร่วมมือ จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีดา วิทยากุล (2536: บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการสอนโดยกระบวนการของการทำค่านิยมให้กระจ่าง พบว่ากลุ่มทดลองควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของสมพร โตนวล (2537: บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่าการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนแบบ PSI พบว่ากลุ่มทดลองควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทำนองเดียวกับงานวิจัยของ สำเนียง ศิลป์ประกอบ (2540 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความรับผิดชอบในการเรียน และความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวคลี ศิริวาลัย (2543 : 66) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนจากการประยุกต์รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติตามคู่มือครู

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ครูและบทบาทของครู ครูผู้สอนต้องศึกษาถึงหลักการและรูปแบบการเรียนให้เข้าใจอย่างชัดเจนเทคนิคต่าง ๆ ของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนแบบร่วมมือมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มมากขึ้น

2. การใช้เทคนิคร่วมกัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนถ้าใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบปริศนาความคิด (Jigsaw) ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบ ที.จี.ที. (T.G.T) จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าการใช้เทคนิคใดเทคนิคหนึ่งเพียงอย่างเดียว

3. การเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โดยสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การค้นคว้าจากเอกสารในห้องสมุด การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกลุ่ม ร่วมกับการใช้ใบงานทำให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางและบทเรียนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้สอนจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า โรงเรียนต้องให้บริการทั่วถึงอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

4. การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ บรรยากาศในการเรียนการสอนควรมีความเป็นกัลยาณมิตรมี

ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทดลองทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง

2. ควรมีการวิจัยและศึกษาตัวแปรอื่น ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เช่น การกล้าแสดงออก ความขยันหมั่นเพียร และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ทั้งนี้จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความขยันและมีพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มที่ดีขึ้น

3. ควรมีการศึกษาค้นคว้าโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือกับเนื้อหาอื่นในวิชาสังคมศึกษา และวิชาอื่นๆ เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. **การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :

คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2546.

_____ . **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2544.

_____ . **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2544.

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. **รายงานวิจัยผลการดำเนินการนำร่องโครงการพัฒนาวิจัยและจริยธรรม**

ข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2530.

ทิศนา แคมมณี. **ศาสตร์การสอน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ปรีดา วิทยากุล. **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา**

ปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนโดยกระบวนการของการทำค่านิยมให้กระจ่าง. ปริญญาานิพนธ์

การศึกษาศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. **การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน1.** กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ จำกัด, 2544.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวิทย์สาสน์, 2538.

วัฒนาพร ระบุทุกข์. **เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

พ.ศ.2544. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2545.

สุรศักดิ์ หลาบมาลา **“การเรียนการสอนแบบร่วมมือ”** วิทยากรย.2 : 19 –30, 2531

อรพรรณ พรสีมา. **“ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม”** ใน **การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี**. หน้า 57. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2540.

อุษณีย์ โภคา. **การพัฒนาและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนวิชาการออกแบบโปรแกรมใช้คอมพิวเตอร์**

ช่วยสอนสำหรับนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวัฒนา

บริหารธุรกิจ.(เอกสารวิชาการ) . 2554

ฮารียะ บิลกาญจน์. **การพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำด้วยสระ โดยใช้ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่ม**

ร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน

เทศบาล 1 บ้านจะบังติกอ จังหวัดปัตตานี. (เอกสารวิชาการ) , 2553

Fan, Chung-The. **Item analysis table**. New Jersey : Education Testing Service, Princeton, 1952.

Fitzpatrick. **“An experimental study to investigate the effects of selected value clarifying strategies on the self**

concept and reading Achievement of Seventh Grade Students in Nonpublic Schools of a Large

Romen Catholic Diocese,” **Dissertation Abstracts International**. 36(4) : 1994 – A ; October, 1975.

Johnson, D.W. and Johnson,R.T. **“Instructional Goal Structure : Cooperative, Competitive, or Individualistic.”**

Review of Educational Research. 44 (1947) : 213 – 240.

Pracejus, E.L. **“The effect of value clarification on reading comprehension,”** **Dissertation Abstracts**

International. 35 (4) : 2058 – A ; October, 1974.

Raths, Louis and others.**Value and teaching**.Printice in the United States of Americas, Inc., 1966.

Scott, William A and Michael Wertheimer. **Introduction to psychological research**. 4 th ed. New York : John

Wiley and Son, Inc, 1962.

Temple, A.K. **“The effects of values clarification process on students view of their own and peer values,”**

dissertation abstracts international. 40(5) : 5816 – A; November, 1980.